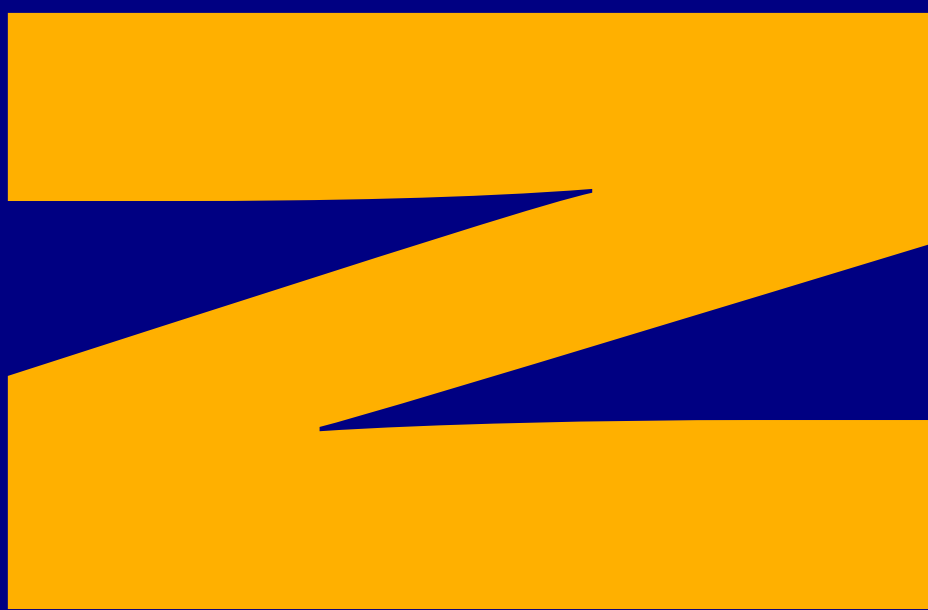

INGREDIËNTEN VOOR DE PROGRAMMA'S

VOOR DE TWEEDE KAMERVERKIEZINGEN

Juli 2025

Beste verkiezingsprogramma commissie,

Met ruim 900 brouwerijen en 6.600 werknemers is de biersector een economische en culturele kracht in Nederland. Brouwers combineren traditie, technologie, innovatie en duurzaamheid tot een uniek product met sterke lokale wortels. In de kroeg, op het terras, bij de vereniging en met vrienden thuis komt dit samen. De biercultuur verdient uw steun.

Wat alle brouwers delen? Verantwoordelijkheid. Voor de mensen, hun omgeving, het milieu, én voor een verantwoorde bierconsumptie. De opmars van alcoholvrij bier laat zien hoe de sector inspeelt op maatschappelijke ontwikkelingen. Dit is geen bijzaak, maar kern van hun werkeethiek.

De biermarkt verandert. Alcoholvrij en speciaalbier groeien, maar de totale consumptie daalt. Tegelijkertijd laat de Nederlandse aanpak om alcoholmisbruik tegen te gaan, resultaat zien. Zo is het overmatig alcoholgebruik gedaald van 9,9% naar 5,5% in 10 jaar tijd¹. Heldere, voorspelbare regels helpen brouwers zich aan te passen én actief invulling te geven aan de verantwoordelijkheid die zij voelen. De sector hoopt dat de unieke Nederlandse biercultuur gekoesterd blijft.

Wij vragen om vijf heldere keuzes in uw programma:

- 1. Geen verdere accijnsverhogingen**
De biersector draagt substantieel bij aan de schatkist: in 2024 al €447 miljoen aan accijnzen. Verdere verhogingen raken consumenten en brouwerijen, zorgen voor hogere inflatie, belemmeren investeringen en leiden tot ongewenste grenseffecten. In de brede grensregio's is de bierverkoop soms al 10% lager door aankoop over de grens met alle negatieve gevolgen voor brouwerijen, lokale middenstand en leefbaarheid in dorpen. De Nederlandse accijns behoort al tot de hoogste in Europa. De grens is bereikt.
- 2. Vrijstelling van verbruiksbelasting voor alcoholvrij bier**
Alcoholvrij bier wordt onterecht belast met verbruiksbelasting, terwijl het juist bijdraagt aan het tegengaan van alcoholmisbruik. In landen als het VK is dit product daarvan al vrijgesteld. De differentiatie van de verbruiksbelasting biedt de kans dit ook in Nederland te regelen.
- 3. Ruimte om te ondernemen vraagt consistent en voorspelbaar beleid, minder regels en lagere lasten.**
Brouwerijen zijn essentieel voor het culturele en sociale weefsel van Nederland. Ze dragen actief bij aan bijvoorbeeld regionale binding, het behoud van ambachtelijke tradities en cohesie in de samenleving. Brouwers willen daar mee doorgaan. Het allerbelangrijkste voor brouwers is daarom om te weten wat ze moeten doen om over vijf, tien of twintig jaar nog steeds te kunnen brouwen. Geef brouwers deze ruimte, zorg voor voorspelbaar beleid en maak werk van minder regeldruk en lasten. Wisselende regels en lokale (verkoop)verboden – zoals in Leiden en Nijmegen – ondermijnen een gelijk speelveld. Terecht moet overlast worden aangepakt maar dat vraagt om andere, gerichte maatregelen niet om een willekeurig verkoopverbod voor een beperkte groep ondernemers. Zet geen nationale kop op Europees beleid, voorkom lokale koppen op nationaal beleid.
- 4. Ondersteun de duurzame koplopers**
De biersector loopt voorop: met de bijna volledig circulaire BNR-fles, op weg naar 90% inname van blik, en initiatieven op gebied van waterbesparing, hergebruik van reststromen en lokaal inkopen. Toch wringt het bij aansluitproblemen op het stroomnet en snel wijzigende wetgeving. Help de sector zijn koplopersrol te behouden door actief te investeren in netverzwaring, voorspelbare (subsidie)regelingen voor verduurzaming en de invoering van een innameverplichting bij grote verkooppunten voor wettelijke statiegeld verpakkingen.
- 5. Preventie en maatschappelijke rol**
Brouwers nemen hun rol serieus en snappen de rol die bier speelt in het creëren van sociale cohesie. Ze leveren hun bijdrage aan het tegengaan van overmatige alcoholconsumptie, o.a. door NIX18, het promoten van alcoholvrij bier bij studentenverenigingen, sportclubs en bij (sport) evenementen. Overmatig alcoholgebruik daalt, mede dankzij deze inzet. De Nederlandse aanpak om alcoholmisbruik tegen te gaan werkt en verdient het om verder te worden doorgezet, niet om weer nieuwe maatregelen er bovenop te stapelen. Aan het samenhangende preventiebeleid met daarin de omgevingen centraal, willen brouwers graag een bijdrage leveren.

De biersector is een belangrijke maatschappelijke speler. Voor werkgelegenheid, duurzaamheid, om mensen samen te brengen én om verantwoord te laten genieten. Geef brouwers ruimte om te doen waar brouwers goed in zijn, lekker bier brouwen en mensen laten genieten. Proost!

Hans Noorman
Waarnemend voorzitter CRAFT

Fred Teeven
Voorzitter Nederlandse Brouwers

Bier is de oudste alcoholhoudende drank ter wereld.

Het ambacht van bierbrouwen ontstond duizenden jaren geleden. Bier staat op de derde plaats van de wereldranglijst van meest populaire dranken, na water en thee. Honderden verschillende bieren, vele soorten, uiteenlopende smaken, met alcohol en zonder alcohol. Maar ondanks die verscheidenheid hebben al die bieren gemeen dat ze gebrouwen zijn met 4 dezelfde ingrediënten: water, graan, hop en gist. Allemaal natuurlijke ingrediënten waardoor bier met recht een natuurproduct genoemd mag worden.

0.0

**MAAK RUIMTE
VOOR BEWUST
DRINKEN
*VRIJSTELLING
VOOR
ALCOHOLVRIJ.***

1.

Geen verdere accijns of belastingverhogingen

Ingrediënten

- Bier vervult in onze samenleving een belangrijke rol. Het brengt mensen samen. Zorgt voor verantwoord genieten. Iedereen moet kunnen blijven genieten van een goed glas bier. Dus niet opnieuw een lastenverzwaring, zoals weer een accijnsverhoging.
- Het verminderen van **grenseffecten**, door **harmonisering** van de tarieven voor o.a. BTW en accijnzen met die in België en Duitsland. Een noodzakelijke stap om te voorkomen dat steeds meer Nederlanders over de grens hun inkopen doen.
- **Kroegen** hebben het moeilijk, terwijl ze binnen een buurt of wijk vaak een belangrijke gezelligheids/ontmoetingsfunctie hebben. Ze zorgen voor sociale cohesie. Geef gemeenten de mogelijkheid om dit type horeca te ondersteunen, middels regelgeving en lagere lasten.

2.

Vrijstelling van verbruiksbelasting voor alcoholvrij bier

Ingrediënt

- **Alcoholvrij bier** draagt aantoonbaar bij aan het verminderen van problematisch alcoholgebruik en past perfect in een bewuste levensstijl. Toch wordt deze categorie momenteel belast met verbruiksbelasting, een maatregel die haaks staat op de preventiedoelstellingen. Wij vragen daarom om alcoholvrij bier vrij te stellen van de verbruiksbelasting.

VOORBEELDEN UIT DE SECTOR LOKAAL

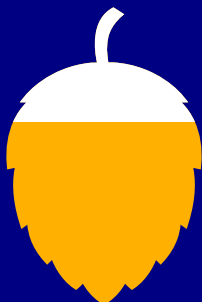
Zo lokaal mogelijk (Gulpener)

Brouwerij Gulpener won de Koningin Maxima Prijs voor Duurzaam Ondernemerschap en wordt daarmee erkend als één van de meest duurzame bedrijven van Nederland. Onderdeel van de filosofie is dat alle ingrediënten uit de eigen regio moeten komen: gerst (of een ander graan) en hop worden door lokale boeren in de regio Limburg regio verbouwd. Veel kleinere brouwerijen zijn ook bezig met lokale teelten. Zo komt bijvoorbeeld alle gerst voor de bieren van Texels bier van het eiland zelf.

Midden in de stad (VandeStreek)

VandeStreek bier positioneert zichzelf midden in de stad Utrecht. Ze sponsoren diverse sportieve initiatieven, studenten- en theater- festivals en produceren hun bier duurzaam en deels zelfs biologisch. Ook ondersteunen ze evenementen waar duurzaam leven centraal staat en een podcast dat goed nieuws uit Utrecht in de schijnwerpers zet. Zo nemen zij hun verantwoordelijkheid in de stad waar ze groot zijn geworden en nog steeds hun thuisbasis hebben.

**GOED BIER
BROUWEN
VRAAGT TIJD
*NET ALS GOED
BELEID.***

3.

Ruimte om te ondernemen vraagt om consistent en voorspelbaar beleid

Ingrediënten

- **Stabiliteit en voorspelbaarheid in beleid.** Voor brouwerijen is lange termijnzekerheid en voorspelbaarheid van groot belang. Investeringsbeslissingen zijn lange termijn beslissingen, zeker in onze sector. Een **stabiel en voorspelbaar** overheidsbeleid is daarom noodzakelijk.
- Het is voor onze sector essentieel om processen zoveel mogelijk te **harmoniseren op EU-niveau**. Daarom vragen wij de overheid om bij de implementatie van Europese wetgeving, zoals de Verordening inzake Verpakkingen en Verpakkingsafval of IMVO-wetgeving, geen aanvullende nationale wetgeving in te voeren om het Europese gelijke speelveld te borgen.

VOORBEELDEN UIT DE SECTOR

DUURZAAM

Boer, bier, water in Lieshout (Royal Swinkels)

In de brouwerij van Royal Swinkels in Lieshout wordt al het water dat wordt gebruikt in het brouwproces, zo veel mogelijk hergebruikt. Hiervoor heeft de brouwerij onder meer een eigen waterzuiveringsinstallatie op het terrein staan, wat voor een schoon restproduct zorgt. Maar ook het kleine percentage van het water dat niet meer her te gebruiken is in het eigen proces, wordt wel nuttig ingezet in de eigen regio. Met het project 'Boer, Bier, Water' zorgt Swinkels ervoor dat het water dat anders richting het riool zou gaan, direct wordt gebruikt bij boeren in de omgeving van de brouwerij. Swinkels brengt in totaal 1,2 miljoen m³ schoon restwater terug in de bodem. Door deze samenwerking zijn boerenbedrijven in de omgeving minder afhankelijk van de weersomstandigheden op de vaak droge zandgronden in Oost-Brabant.

Bierbostels uit Enschede (Grolsch), Lieshout (Royal Swinkels) en Den Bosch (Heineken)

Naast de productie van bier, produceren brouwerijen ook nevenproducten die door anderen goed ingezet kunnen worden. Het bekendste voorbeeld hiervan is de bierbostel die overblijft na het brouwen van bier, het restproduct van de mout dat overblijft nadat de suikers eruit zijn gehaald. Dit wordt ingezet in de veehouderij-sector om dieren van kwalitatieve voeding te voorzien. In Enschede wordt door Grolsch daarnaast ook biogas geproduceerd uit de reststromen van het proces. Dit biogas wordt ingezet in woonwijken in de omgeving van de brouwerij. Circa 300 huishoudens worden op deze wijze in hun gasvraag voorzien. Ook in Den Bosch (Heineken) en Lieshout (Royal Swinkels) wordt volop ingezet op een hoogwaardig hergebruik van bierbostel.

**DUURZAAM
BROUWEN
*BEGINT BIJ
EEN STEVIGE
KETEN.***

4.

Ondersteun de duurzame koplopers

Ingrediënten

- Hoewel de producentenverantwoordelijkheid helder is vastgelegd in wetgeving, ontbreekt vaak een formele rol voor andere ketenpartijen. Om de circulaire economie tot een succes te maken, is het **noodzakelijk om vanuit de gehele (retour)keten te redeneren** en deze nauw te betrekken bij het ontwikkelen van het beleidsinstrumentarium en keteninitiatieven te omarmen.
- **Circulaire ketensamenwerkingen** moeten zoveel mogelijk gefaciliteerd worden. De overheid dient hierin een rol te spelen met behulp van passende wetten en subsidies. Als regisseur dient de overheid te voorkomen dat er een lappendeken aan wet- en regelgeving ontstaat, die per gemeente verschilt. Het succes van de inzameling (o.a. via het statiegeldsysteem) hangt af van eenduidige sturing en stimuleren van circulaire grondstofkeuzes voor verpakkingen. Daarnaast pleiten we voor een innameverplichting voor grotere verkooppunten voor wettelijke statiegeld verpakkingen.
- Om te kunnen **verduurzamen**, of het nu gaat om toegang tot schoon en voldoende drinkwater of om te realiseren dat 100% van onze energie uit hernieuwbare bronnen komt, moet de **juiste infrastructuur** aanwezig zijn. We roepen de overheid op te waarborgen dat de industrie goede toegang heeft tot het stroom- en warmtenetten, dat er voldoende capaciteit beschikbaar is, dat vergunningen tijdig worden verleend en dat bedrijven hun plannen kunnen versnellen in plaats van vertragen.

VOORBEELDEN UIT DE SECTOR

VERANTWOORD

0.0

When you drive, never drink – Heineken

Sinds de eerste samenwerking met de Formule 1 in 2016 zet Heineken zich in om daadwerkelijke verandering teweeg te brengen in de houding ten opzichte van alcoholgebruik en rijden. De belangrijkste productfocus van de samenwerking is Heineken 0.0. Met Heineken 0.0 krijgen consumenten keuzevrijheid en kunnen ze deelnemen aan de sociale gebeurtenis, zelfs tijdens het rijden. Heineken is al jaren een pionier in het promoten van verantwoord alcoholgebruik en besteedt minstens 10% van zijn marketingbudget aan het versterken van deze boodschap. Daarom sponsort Heineken naast Formule 1 ook andere (sport)evenementen.

Drink niet als je rijdt – AB InBev

AB InBev Nederland en Uber slaan de handen ineen met de campagne "Drink niet als je rijdt", die inspeelt op een gezamenlijke ambitie: bijdragen aan verkeersveiligheid en het stimuleren van verantwoord alcoholgebruik. Bij bezoek aan een deelnemende horecalocatie kun je een QR-code scannen op tafelkaarten, posters en viltjes en krijg je 30% korting op je volgende Uber-rit met een max van 10 euro per rit, of via een URL op sociale media (Facebook en Instagram).

**MINDER
MISBRUIK,
MEER BALANS**
***DAAR
PROOSTEN
WE OP.***

5.

Preventie en maatschappelijke rol

Bier vervult van oudsher een belangrijke rol in onze samenleving. Het zorgt voor sociale cohesie. Het brengt mensen samen. Een verantwoorde bierconsumptie is wat ons betreft daarbij de norm.

Ingrediënten

- De Nederlandse brouwers hebben zich gecommitteerd aan een verantwoorde bierconsumptie. We willen **alcoholmisbruik tegengaan** en zetten o.a. in op alcoholvrije alternatieven. Het overmatig alcoholgebruik onder volwassenen daalt door deze inzet. We werken samen met **sportverenigingen** en NOC*NSF om een verantwoorde bierconsumptie te bewerkstelligen in de sportcultuur.
- NIX18 is voor ons een speerpunt: ook qua marketing zorgen we ervoor dat jongeren zo min mogelijk worden blootgesteld aan onze producten. Daarnaast zetten we ons met universiteiten en studentenverenigingen in om overmatig biergebruik terug te dringen binnen de studentencultuur, onder andere door de beschikbaarheid van **alcoholvrij bier op studentenverenigingen** te vergroten. Minimaal twee keer per jaar organiseren brouwers en de betrokken besturen een campagne om alcoholvrij te stimuleren. Daarbij zetten zij in op de introductietijd en op één van de tentamenperiodes.
- De Nederlandse aanpak om alcoholmisbruik tegen te gaan **werkt** en verdient het om verder te worden **doorgezet**, niet om weer nieuwe maatregelen er bovenop te stapelen.

Samenvatting

Samenvattend voor alle bovenstaande punten is dat de sector behoefte heeft aan ruimte om te ondernemen en aan voorspelbaar en consistent beleid. Alleen op deze manier kunnen onze leden investeringen doen en innoveren. De sector staat onder druk: ondersteun als overheid de bedrijven om bij te dragen aan het met vakmanschap creëren van ambachtelijke producten. Als sector willen wij vanuit onze maatschappelijke rol de verantwoordelijkheid nemen.

Leden Nederlandse Brouwers:

- Alfa Brouwerij
- Bierbrouwerij AB InBev
- Brouwerij Duvel Moortgat Nederland
- Brouwerij Noordt
- VandeStreek bier
- Budelse Brouwerij
- Grolsche Bierbrouwerij Nederland
- Gulpener Bierbrouwerij
- Heineken Nederland
- Kompaan Dutch Craft Beer Company
- Lindeboom Bierbrouwerij
- Royal Swinkels
- Stadshaven Brouwerij
- Two Chefs Brewing

CRAFT:

Nederlandse Brouwers

Nederlandse Brouwers is de overkoepelende organisatie die de belangen behartigt van veertien in Nederland gevestigde bierbrouwerijen. De aan Nederlandse Brouwers verbonden brouwerijen zijn samen goed voor ruim 95% van de bierproductie in Nederland.

CRAFT is de branchevereniging voor onafhankelijke brouwerijen in Nederland en verenigt 180 brouwerijen.

Voor meer informatie Nederlandse Brouwers

nederlandsebrouwers.nl of Meint Waterlander (directeur):
mwaterlander@dranken.org, T +31 6 53 22 59 63

Voor meer informatie Craft

craftbrouwers.nl of Jitze Vellenga (verenigingsmanager)
info@craftbrouwers.nl

Nederlandse Brouwers
Bezuidenhoutseweg 12 – etage 11
2594 AV Den Haag
nederlandsebrouwers.nl

CRAFT
Postbus 1058
3860 BB NIJKERK
craftbrouwers.nl